

Ερώτηση:

Η νίκη του ΠΑΣΟΚ δημιούργησε μια ευφορία στο χώρο του. Θα κρατήσει; Η περίοδος ανοχής θα κρατήσει; Υπάρχουν πολιτικά προβλήματα;

Απάντηση:

Υπάρχουν και πολιτικά προβλήματα και έντονες αντιθέσεις. Η ευφορία συγκαλύπτει το γεγονός ότι στον προοδευτικό χώρο διαφέρουν κατά πολύ οι αντιλήψεις για την μελλοντική πολιτική. Οι διαχωρισμοί αφορούν κυρίως το πρόβλημα της ένταξης της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας στο διεθνές σύστημα, την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Η μία τάση θέλει να διατηρήσει τις σημερινές κατανομές οικονομικής και κοινωνικής εξουσίας, τους τρόπους

οργάνωσης και λειτουργίας, ασπάζεται ένα κοινωνικό και οικονομικό προστατευτισμό. Η τάση αυτή αρνείται στην πράξη την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση. Είναι η παράταξη του πελατειακού συστήματος, του κράτους παροχών, της απραξίας απέναντι στις επερχόμενες επιδράσεις. Οδηγεί στην Ελλάδα των φαστ-φουντ, των ενοικιαζομένων δωματίων των εξαθλιωμένων μικροεπαγγελματιών. Η άλλη τάση αποδέχεται την ενοποίηση. Όχι μόνο με επέκταση της λειτουργίας της αγοράς αλλά με σχεδιασμό. Η άλλη τάση αποδέχεται την ανάγκη μιας ανταγωνιστικής λειτουργίας της οικονομίας και κοινωνίας. Γιαυτό θεωρεί αναγκαία την αλλαγή των τρόπων οργάνωσης, των δεσμών, των κοινωνικών συμβιβασμών. Όχι μόνο με κατάργηση "κεκτημένων" αλλά με νέους τρόπους ενίσχυσης της κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης. Η επιτυχημένη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ενοποίηση οδηγεί σε κοινωνικά και οικονομικά ισχυρή Ελλάδα. Απαιτεί όμως μια δύσκολη πολιτική σήμερα, πολιτική που πολλοί δεν είναι πρόθυμοι να αποδεχτούν. Η πολιτική δεν μπορεί να λαμβάνει υπόψη μόνο τα συμφέροντα της σημερινής γενιάς, πρέπει να εξετάζει και τα συμφέροντα των μελλοντικών γενεών. Είναι ένας συμβιβασμός, μία σύμβαση μεταξύ γενεών. Εμείς πρέπει να δείξουμε, ότι έχουμε συναίσθηση για το αύριο, την εξέλιξη του τόπου και να μην κατασπαταλήσουμε σήμερα και τους πόρους και τις δυνατότητές του. Η διαμάχη μεταξύ της πολιτικής του εφήμερου και της πολιτικής μιας σταθερής ανάπτυξης θα εντείνεται καθημερινά.

Ερώτηση:

Το ΠΑΣΟΚ και το συνέδριο. Πριν τις ευρωεκλογές, πριν τις δημοτικές εκλογές και γιατί; Χρειάζεται το ΠΑΣΟΚ "ένα ακόμη συνέδριο";

Απάντηση:

Το συνέδριο οφείλει σύμφωνα με το καταστατικό να έχει ήδη πραγματοποιηθεί. Αρα δεν μπορούμε να συζητάμε αν πρέπει να γίνει ή όχι. Πρέπει να γίνει. Το ερώτημα ποιος πρέπει να είναι ο χαρακτήρας του. ~~Αλλάς~~ Ένα ακόμη συνέδριο για "συσπείρωση και ενότητα" δεν νομίζω ότι χρειάζεται. Αυτό που χρειάζεται είναι ένα συνέδριο που θα προωθήσει έναν ευρύτερο πολιτικό διάλογο θα τοποθετηθεί απέναντι στα μεγάλα πολιτικά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της δεκαετίας που διατρέχουμε, θα πάρει θέση για το χαρακτήρα του ΠΑΣΟΚ που θέλουμε. Το ΠΑΣΟΚ ιδρύθηκε το 1974 για να ανασύρει την Ελλάδα από το χουντικό και παλαιοκομματικό σκότος. Είκοσι χρόνια μετά πρέπει να διαμορφώσει τη στρατηγική για μία δυνατή Ελλάδα στην Ευρώπη και τα Βαλκάνια.

Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να διατηρήσουμε ζωντανή την επαφή με την κοινωνία. Μόνο έτσι θα δημιουργήσουμε τις βάσεις για ένα ΠΑΣΟΚ που θα είναι το κόμμα της νέας εποχής και όχι το κόμμα του τέλους του μεταπολιτευτικού κύκλου. Ένας δεσμός δεν μπορεί να προσφέρει περισσότερα από εκείνα που τον τροφοδότησαν. Αν το κόμμα δεν τροφοδοτηθεί σήμερα με προβληματισμούς και δυναμικές για το αύριο δεν θα είναι σε θέση να παίζει καθοδηγητικό ρόλο.

Στο συνέδριο θα πρέπει να γίνει και μια πρώτη αποτίμηση του κυβερνητικού έργου. Προτάσεις, υποδείξεις, κριτική για να κινητοποιήσουμε τον κόσμο γύρω από τους στόχους μας, για να εφαρμόσουμε τις όποιες αποφάσεις μας.

Όλα αυτά συνεπάγονται προετοιμασία και χρόνο. Δεν νομίζω ότι το συνέδριο ότι θα μπορούσε να γίνει κατά την διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας. Και τα δύο εγχειρήματα είναι τόσο σοβαρά, ώστε για να πετύχουμε ουσιαστικούς καρπούς πρέπει να τα βάλουμε το ένα μετά το άλλο, όχι συγχρόνως. ~~Μετά το συνέδριο θα πρέπει να ξεκινήσουμε να προγραμματίζουμε με τις δημοτικές εκλογές.~~

Ερώτηση:

Το ΠΑΣΟΚ μετά τον Α. Παπανδρέου;

Απάντηση:

Το ΠΑΣΟΚ μετά τον Ανδρέα Παπανδρέου θα συνεχίσει το δρόμο του. Η διαδοχολογία, η έντονη συζήτηση για το "μετά" είναι απόρροια μιας συντηρητικής αντίληψης της πολιτικής. Κεντρικό θέμα είναι τα πρόσωπα. Ελάχιστα ενδιαφέρουν οι στόχοι, οι πολιτικές. Γιαυτό και η πολιτική συζήτηση επικεντρώνεται στους τρόπους επικράτησης πάνω στους πολιτικούς αντιπάλους. ^{Η πολιτική συστήνεται} στην αποφυγή ιδίων λαθών και στην αξιοποίηση των λαθών του αντιπάλου. Η πολιτική δραστηριότητα είναι επαφές, διορισμοί, μηχανισμοί. Η πολιτική ουσία εξαντλείται σε τακτικές κινήσεις, είναι τέχνικη και όχι κοινωνική παρέμβαση. Το αποτέλεσμα πολιτικοί χωρίς περιεχόμενο και πολιτική χωρίς στόχο.

Ερώτηση:

Πως μπορεί να διασφαλισθεί από τώρα η ενότητα του ΠΑΣΟΚ;

Απάντηση:

Η ενότητα του ΠΑΣΟΚ ~~και σε οποιοδήποτε χώρο~~ διασφαλίζεται όταν υπάρχουν διαδικασίες που νομιμοποιούν τους εκφραστές του χώρου, την ηγεσία του. Το κύριο πρόβλημα στο ΠΑΣΟΚ είναι η αναντιστοιχία ανάμεσα στο οργανωμένο ΠΑΣΟΚ και τον κοινωνικό χώρο που στηρίζει και ψηφίζει το κόμμα. Το οργανωμένο τμήμα αποτελεί ένα πολύ μικρό τμήμα του κοινωνικού χώρου. Επιπρόσθετα δεν έχει τα ίδια κοινωνικά χαρακτηριστικά και τις ίδιες πολιτικές αντιλήψεις. Η διάσταση αυτή εγκυμονεί όχι μόνο αντιθέσεις αλλά κίνδυνο για την ενότητα. Ο κίνδυνος θα μεγαλώνει όσο κυριαρχεί η αντίληψη ότι το κόμμα αποτελεί πρωτοπορία που δεν χρειάζεται να αγκαλιάζει τον κοινωνικό χώρο. Η αντίληψη αυτή εκφράζει την επιδίωξη της επικυριαρχίας με τη δημιουργία μηχανισμών, ομάδων, οργανωμένων μειοψηφιών που αναδεικνύονται σε πλειοψηφίες με τακτικές-διαδικαστικές κινήσεις.

Το αντίδοτο: Το άνοιγμα του κινήματος στην κοινωνία με νέους τρόπους, οργάνωσης, οι δημοκρατικές διαδικασίες, η διαφάνεια, η στροφή προς την πολιτική. Υπάρχει καιρός να προωθηθεί αποφασιστικά η ενότητα.